ВАШАР БАШТИНЕ
HERITY FAIR

Моје тајно благо

МУЗЕЈ РУДНИЧКО-ТАКОВСКОГ КРАЈА

Коста Маринковић, II разред гимназије

Моје тајно благо је: ИГРАЧКА ПУНА ДУХА И НОСИ НАЗИВ ЖАБАЦ

Зашто: *Чак и не памтим откад га имам, али једно знам: увек сам се играо са њим, увек је био главни, најпаметнији и најјачи. Ова играчка је заправо део мога блага, има их још, али сам ову решио да прикажем јавности.* Зашто је вредно да се чува у музеју: *Оваквих киндер играчака нема више. Сад праве лоше. Мислим да нема пуно људи који имају још увек „стару гарду" играчака, тако да нема ко да их чува. Музеј ће сигурно сачувати ову играчку, зато треба да буде у музеју. P.S. Иако бих је ја добро чувао.*

Мирослав Марковић „Лаф" (1929): *Веома интересантан избор који се потпуно може разумети када се прочита Костино образложење.*

Мој избор: ГЛОБУС - *крајем 30-их година прошлог века, отац ми је приликом поласка у гимназију поклонио глобус. Младост, а затим и све остале етапе у мом животу глобус је испратио, бивајући увек ту негде близу. Зато га и данас волим иако је прилично оштећен... но и даље има душу...*

Јована Савић, II разред гимназије

Моје тајно благо је: БАКИНА ЈАСТУЧНИЦА

Зашто: *Моје тајно благо је украсна јастучница коју је моја прабаба везла спремајући се за брак. На породичним скуповима често је сви помињу и кажу да ја доста личим на њу, због тога ово што сам наследила ми је још драже.* Зашто је вредно да се чува у музеју: *Ово је предмет који су наше баке традиционално спремале пред удају и носиле са собом у нову кућу. То је обичај који се временом изгубио. Зато сматрам да треба да буде у музеју. Данашње и будуће генерације треба да знају како се некада живело.*

Драгица Марушић (1957): *Јованин избор не само да је прави „музејски експонат", већ он сведочи и о „духовној" вези потомака, у овом случају Јоване и предака, њене баке.*

Мој избор: КРСТИЋ ИЗ МАНАСТИРА ВРАЋЕВШНИЦЕ - *добила сам га на дар од ове светиње сада већ далеке 1998. године када сам се озбиљно разболела. Тешке тренутке превазишла сам, сигурно и захваљујући малој „реликвији". И данас ме свуда прати и верујем штити, како мене, тако и моје најближе...*

Младен Јанковић II разред гимназије

Моје тајно благо је: ЋЕЛЕ КУЛА

Зашто: *Зато што ме увек и изнова импресионира Ћеле кула и у историјском контексту (симбол српског јунаштва) али нарочито од чега је саграђена.* Зашто је вредно да се чува у музеју: *Зато што и у историји нашег народа заузима посебно место.*

Љиљана Марковић (1949): *Зрео избор и однос према националној историји. Свако страдање нашег народа у историји је било потресно, али са овим се ретко шта може поредити.*

Мој избор: ДЕДИН КОФЕРЧИЋ ЗА ПРИБОР ИЗ ПРВОГ СВЕТСКОГ РАТА - *чува дедине приче о прележаној маларији и страхотама Солунског фронта.*

Милош Ђорђевић, II разред гимназије

Моје тајно благо је: МОЈА ОМИЉЕНА ПЕСМА „Killing in the name" (Rage against the machine)

Зашто: *Зато што је променила моја размишљања. Од расисте и националисте до космополите. Са љубављу, без мржње.* Зашто је вредно да се чува у музеју: *Зато што ће можда променити и мишљење неког другог човека, боље без мржње, ратова, бола него са њима.*

Михаило Костадинов (1940): *Не знам енглески па не могу да коментаришем.*

Мој избор: МОЈЕ КЊИГЕ - *поре људског искуства које је у њима забележено ту су и сентименти.*

Александар Станојевић, II разред гимназије

Моје тајно благо је: ВОЗИЋ

Зашто: *Зато што ме подсећа на другарицу која ми га је поклонила када сам имао 1 годину, а њу нисам видео више од 10 година.* Зашто је вредно да се чува у музеју: *Да би се касније видело како смо се ми занимали као мали.*

Ђорђе Ђорђевић (1932): *Кроз игру деца сазревају и истовремено стичу нова другарства. Да је право пријатељство безвремено, трајно и право благо, уверио нас је Александар избором свог омиљеног предмета.*

Мој избор: АЛБАНСКА СПОМЕНИЦА - *осим што сам поносан на њу, односно на оца Богољуба који је преживео голготу пробоја Солунског фронта, она је део породичног наслеђа и врло значајан историјски документ. Такође сведочи о патриотизму, храбрости и борбености српског народа.*

Филип Радивојевић, II разред гимназије

Моје тајно благо је: МОЈ РОДНИ КРАЈ „БОЛЕСНО БРДО"

Зашто: *Зато што сам ја ту рођен, зато што су сви које ја волим са Болесног брда, зато што ту живе моји најбољи ортаци, и зато што сам везан за тај крај. И када будем отишао у бели свет да га се сећам док сам жив.* Зашто је вредно да се чува у музеју: *Зато што желим да га сачувам од заборава, да сутра моји унуци могу да знају где сам, и како сам живео, јер ће се то сутра све променити, можда ће сутра то место бити препуно стамбених зграда. Сигурно ће се променити, можда на боље, можда на горе, али ја желим да га памтим оваквим какав је..*

Ангелина Ковачевић (1948): *Дечак је направио необичан али интересантан избор, који осликава жељу сваког од нас да своје детињство и завичај сачувамо од заборава.*

Мој избор: ДВА ЋИЛИМА СА СРПСКОМ ШАРОМ - *зато што их је урадила моја бака, а добила сам их на поклон од моје мајке. Они су стари преко 120 година и заиста имају музејску вредност. Једног дана ја ћу их поклонити својој деци.*

Адам Вучетић, VI разред основне школе

Моје тајно благо је: АУТИЋ

Зашто: *Изабрао сам аутић зато што су га пре мене користиле четири генерације. Мој рођени брат, брат од стрица и мој рођак из Београда. И на крају ја. Овај ауто купљен је 1999. године.* Зашто је вредно да се чува у музеју: *Зато што је старо 12 година. Купљен је за време бомбардовања и он је заједно са мојом браћом преживео.*

Ангелина Ковачевић (1948): *Избор предмета и коментар дечака су лично обојени и стога одишу искреношћу и топлином. Види се да је 1999. година (бомбардовање) остала у сећању које је пренето и на оне који су те године рођени.*

Мој избор: ВОЈНИЧКА ФОТОГРАФИЈА МОГА ОЦА ИЗ 1930. ГОДИНЕ - *ову фотографију сам изабрала јер је то једина фотографија из младости мога оца а на њој је цео II гвоздени пук краљеве војске. Фотографија би била интересантна и за чување у музеју.*

Доротеја Илић, VI разред основне школе

Моје тајно благо је: ПЕЧАТ

Зашто: *Печат мог прадеде је највреднија успомена на њега.* Зашто је вредно да се чува у музеју: *Зато што је овакав печат другачији од садашњих.*

Ђорђе Ђорђевић (1932): *Врло необичан печат, у доста добром стању, што говори да је са пажњом чуван, и то је за сваку похвалу, као и Доротејин однос према својим претцима.*

Мој избор: ПРСЛУК - овај одевни предмет ми је драг из разлога што је за мене (док сам био беба) искројен и сашивен вредним рукама моје мајке Лене. Израђен је од шајка, и баш као и ја одолева времену.

Урош Митровић, VI разред основне школе

Моје тајно благо је: ЗНАЧКЕ

Зашто: *Зато што ме подсећа на мени драгу особу која је скупљала ово. Мислим да би било добро очувати овако нешто јер вероватно има неку вредност.* Зашто је вредно да се чува у музеју: *Зато што је у доба комунизма (1925-1985) живело много људи и знају какав је био живот. Млађе ово не занима, али старији људи схватиће ово и проценити његову вредност.*

Ђорђе Ђорђевић (1932): *Сваки предмет Уроше, има своју вредност било које врсте: историјску, материјалну или емотивну. Са годинама њихова вредност расте. Драго ми је што си ти, са тако мало година то врло озбиљно схватио. Свака част! Зрело размишљаш. Можда будеш историчар једног дана.*

Мој избор: СТАБЛО КЕСТЕНА - *у дворишту породичне куће налази се стабло дивљег кестена старо преко 100 година. Мени много значи јер у летњем периоду често уживам у хладовини његове богате крошње, окружен мојом породицом: женом, децом и унучадма.*

Кристина Трифуновић, III разред основне школе

Моје тајно благо је: ПАС БОБИ

Зашто: *Зато што ми је мама купила на вашару а ја тада нисам ишла.* Зашто је вредно да се чува у музеју: *Зато што имам само једно куче.*

Михаило Костадинов (1940): *Чини се да је пас „Боби" био утеха за неостварен одлазак на вашар. Значајан је јер ће подсећати на нешто недоживљено о чему се пуно маштало.*

Па зар музеји нису за то да чувају успомене поред осталог?

Група докторанатa Центра за музеологију и херитологију Филозофског факултета у Београду током 2009. године покренула је пројекат под називом ВАШАР БАШТИНЕ. Циљ читавог подухвата, замишљеног да траје три године, јесте повезивање музеја као професионалних установа међу собом, као и са свима онима који су заинтересовани за очување и промоцију културног наслеђа и културе уопште. У овом, по много чему занимљивом пројекту, поред музејских установа из седам градова југозападне Србије (Нови Пазар, Пријепоље, Прибој, Краљево, Чачак, Ужице, Сирогојно), активно учешће узела је и „наша кућа".

Подпројекат који је реализован 2011. године носи назив МОЈЕ ТАЈНО БЛАГО. Његов циљ је подизање свести о значају заштите наслеђа код деце и старијих и охрабривање интергенерацијске комуникације преко личних и колективних меморија. Ђаци узраста од 7 до 17 година нашли су се у улози кустоса, са задатком да своје најдраже предмете, обраде као праве експонате. При томе су одговарали на два питања: *Зашто је мој избор моје тајно благо?* и *Зашто је моје тајно благо вредно да се чува у музеју?* Њихов рад „оценили" су старији сарадници, уписујући импресије у, за ову прилику, посебно штампане картоне. Тако „обрађен материјал", средином децембра, постављен је на платформу www.vasarbastine.com, и од тада је доступан најширој јавности.

Ипак, тек постављени у музејски простор, ови предмети су добили жељено значење. Са једне стране, за тренутак су понели ауру културно-историјског добра, а са друге, одшкринули врата интимног света појединца. Без обзира што су своје ТАЈНО БЛАГО са нама поделиле особе различите старосне доби, пола и образовања, из њихових одговора није било тешко закључити да су успомене из детињства, сећања на драге особе, места или путовања, као и неговање породичне традиције, својствене свима нама.

У креирању ове изложбе сентимената учествовали су малишани Основне школе „Иво Андрић" из Гојне Горе, ученици VI/1 и VI/2 Основне школе „Момчило Настасијевић" и одељење II/1 Гимназије „Таковски устанак" из Горњег Милановца, као и поједини „одрасли" пријатељи музеја.

Ана Боловић и Александар Марушић

ВАШАР БАШТИНЕ
HERITY FAIR

платформа за унапређење бриге о наслеђу југозападне Србије

МОЈЕ ТАЈНО БЛАГО
Издавач: МУЗЕЈ РУДНИЧКО-ТАКОВСКОГ КРАЈА; За издавача Милош НИКОЛИЋ;
Аутори изложбе: Ана БОЛОВИЋ, Александар МАРУШИЋ; Сарадници на изложби: Ана ЦИЦОВИЋ, Нада ЂОРЂЕВИЋ; Фотографија: Саша САВОВИЋ; Графичка обрада: Радојко ПЕТРОВИЋ;
Техничка реализација: Милан ЧАВОРОВИЋ; Штампа: GoldTowerTrade